

Jan Romanovský

Gymnázium Brno, tř. Kpt. Jaroše

4.A

A-I-4

Pro trojúhelník ABC platí $|AB| = 13$, $|BC| = 14$, $|CA| = 15$. Jeho posunutím o vektor délky 1 vznikne trojúhelník $A'B'C'$. Určete nejmenší možný obsah průniku trojúhelníků ABC a $A'B'C'$.

$ABC \cong A'B'C'$ – posunutí je shodné zobrazení

\Rightarrow je jedno pokud trojúhelníky zaměníme

\Rightarrow posunutí o vektor \mathbf{v} pro naše účely to stejné jako posun o $-\mathbf{v}$, budeme uvažovat vektory mířící do té poloroviny vymezené přímkou \overleftrightarrow{AB} , kde je bod C

\Rightarrow tento příčný úhel, který bude vektor svírat s přímkou \overleftrightarrow{AB} můžeme rozdělit na tři, a to na úhly po řadě v kladném směru α, β, γ trojúhelníku ABC . Toto jsou tři případy které dále blíže rozebereme.

Vektor \mathbf{v} je v prvním segmentu:

Průsečíkem je trojúhelník $A'XY$, kde $X = BC \cap A'B'$, $Y = BC \cap C'A'$

$AC \parallel A'C'$ – posunutí zachovává rovnoběžnost

$\Rightarrow |\angle ACB| = |\angle A'YX|$ – souhlasné úhly, obdobně úhel u X

$\Rightarrow ABC \approx A'XY$ – věta uu , střed podobnosti $S = CY \cap AA'$, koeficient podobnosti $k = \frac{|A'S|}{|AS|} = \frac{|AS| - |\mathbf{v}|}{|AS|}$

Obsah je přímo úměrný druhé mocnině koeficientu podobnosti, hledáme tedy ten co nejmenší. Jeho hodnota závisí na poloze bodu S . Velikost vektoru je daná, koeficient tak bude nejmenší, když bude $|\mathbf{v}|$ oproti $|AS|$ co největší, tedy hledáme co nejmenší $|AS|$. S ale zřejmě leží na XY , nejmenší tato vzdálenost tak bude, pokud bude S kolmým průmětem A na BC , tedy když AS bude výška trojúhelníku ABC .

Obdobně pro dva ostatní segmenty, nejmenší bude obsah když S bude patou výšky trojúhelníku ABC , hledejme délky výšek v_a, v_b, v_c :

$$S = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}, \quad s = \frac{a+b+c}{2}$$

$$S = \sqrt{21 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6} = 84 \text{ cm}^2$$

$$v_a = \frac{2S}{a} = \frac{168}{14}$$

$$v_b = \frac{2S}{b} = \frac{168}{15} - \text{nejmenší}$$

$$v_c = \frac{2S}{c} = \frac{168}{13}$$

$$k = \frac{v_b - |\mathbf{v}|}{v_b} = \frac{153}{168}$$

$$S_{A'XY} = k^2 \cdot S_{ABC} = \frac{2601}{3136} \cdot 84 = \frac{7803}{112} \doteq 69,6696 \text{ cm}^2$$

Nejmenší možný obsah průniku je $69,6696 \text{ cm}^2$.